

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Hallitusneuvottelijoille

Turtola 28.4.2023

Petteri Orpo petteri.orpo@eduskunta.fi

Riikka Purra riikka.purra@eduskunta.fi

Anna-Maja Henriksson anna-maja.henriksson@eduskunta.fi

Sari Essayah sari.essayah@eduskunta.fi

Kalastuslakiuudistuksessa 379/2015 lakiin jäi merkittäviä puutteita ja virheitä.

Kalastusoikeus on omistusta, jolla varallisuusarvoisena etuuksena on hallitusmuodon 6 §:n omaisuudensuoja (PeVL5/1981) ja perustuslain 15 §:n turva. Nykyisen kalastuslain kalastusoikeutta koskeva 2. luku tunnistaa vain vesialueen omistukseen perustuvan ja erityisperusteisen kalastusoikeuden.

Nykytilanne ei kunnioita rannanomistajien perusoikeuksia. Kalastuslain 2. luku ei tunnista sellaisten kymmenien tuhansien tilojen eittämättömiä kalastusoikeuksia, jotka esim. sopimusperusteisesti on irrotettu vesialueen omistuksesta. Näitä kalastusoikeuksia on erityisesti Pohjois-Suomen koskitiloilla, jotka muodostettiin vesivoimateollisuudelle myydyistä vesialueista, mutta joissa kalastusoikeudet eivät olleet kaupan kohteina, vaan jäivät rannanomistajille. Koskitilojen kalastusoikeudet eivät ole erityisperusteisia kalastusoikeuksia.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan 5/81 todennut, että koskikaupoissa pidätetty kalastusoikeus on kiinteistökohtainen oikeus. Koskitilojen kalastusoikeuksista tehtiin Pev:n vaatimat asianmukaiset kirjaukset kalastuslakiin 286/1982 (§:t 3 ja 62). Sekaannus lähti liikkeelle siitä, kun säädökset koskitilojen kalastusoikeuksista siirrettiin yhteisaluelakiin.

Vuoden 2016 alusta voimaan astunut puute kalastuslaissa on jo aiheuttanut kyseisten perustuslain turvaamien omistusten sivuuttamisen ja hylkäämisen viranomaisessa ja tuomioistuimessa.

Kalastuslain 379/2015 epä johdonmukaiset ja virheelliset kirjaukset kalastusoikeuden omistajista ovat monien ongelmien syynä kalatalousalueissa ja kalastuksen valvonnassa. Kyseistä ongelmaa ovat tuoneet esiin mm. Yleisradio, Suomen Kuvalehti, Helsingin Sanomat, sekä Maaseudun tulevaisuus jopa useaan kertaan. On välttämätöntä, että virhesäädökset korjataan.

Maa- ja metsätalousvaliokunta on puuttunut asian korjaamistarpeeseen jo viisi vuotta sitten (EV 300/2018 vp). Ministeri Jari Leppä katsoi, eduskunnalle antamassaan vastauksessa (KKV 735/2021 vp), että asia tulisi käsitellä hallitusohjelmaneuvotteluissa.

Oikeusvaltiossa oikeusjärjestyksen on suojeltava ihmisten perusoikeuksia, kuten omistuksia. Toivotamme hallitusneuvotteluihinne menestystä samalla, kun vetoamme kansanedustajiin ja kalastuksesta vastaaviin virkamiehiin, että kalastuslain korjaaminen koskitilojen kalastusoikeuksien osalta kirjataan hallitusohjelmaan.

Tornio-Muoniojokiseura ry

Kalervo Aska pj.